

EDITORIAL

Ultrage i passivitat

Cap al 12 d'octubre passat començà a circular per les rets un video firmat per **Arran València** en el que uns encapuchats cremaven una **Real Senyera**. Esta organizacio juvenil, que se definix d'esquerres, independentista i pro "països catalans", no dubtava en pegar-li foc a la representacio simbolica d'eixe territori per la llibertat del qual diuen lluitar.

La realitat es que este video ve a mostrar lo que de veres es **Arran**: una organizacio neoimperialista, propancatalanista, intolerant i antivalenciana. I lo mes cridaner es la demencial ignorancia que exhibixen. Estos que diuen que volen lliberar als valencians ataquen el simbol maxim de les seues llibertats, la Real Senyera, representacio a lo llarc de l'història de la sobirania valenciana. Recordem que a l'acabar la **Guerra de Successio** fon tanca-

da en una arca baix tres claus perque la seua sola exhibicio podia estimular les ansies de llibertat dels valencians. Sense anar tan arriere en el temps, recordem que abans de la **Guerra Civil** fon esta la bandera que presidia els actes de reivindicacio valencianista, tant els de dretes com els d'esquerres, perque ningú qüestionava la seua representativitat. De fet, en acabar la guerra fon prohibida pel nou regim, sent substituïda en la proveïssó del **9 d'Octubre** pel (fals) "peno de la conquesta", per considerar l'autoritat franquista que este estava buit de qualsevol contingut reivindicatiu.

Vaja la nostra repulsa mes absoluta a actes vandàlics com estos i a la valencianofobia que destilen. Pero mes que l'acte d'estos descervellats en si, lo que nos indigna es la falta de reaccio del **Govern del Botanic**, que s'ha posat de perfil, si no completament d'esquenes, davant d'un fet tan ofensiu per al poble que diuen representar. Encara que no deixa de tindre la seua lògica, donat que compartixen en els autors de l'acte gran part del seu projecte de subordinacio del poble valencià ad eixe aberrant proposit de creacio dels "països catalans".

I com el govern, l'oposicio en les **Corts**, composta per un grapat de partits que rivalisen reclamant per a si el titol de valencianistes pero que deixen passar este fet sense dir ni pruna. Vaja en canvi el nostre reconeiximent a **Poble Democràtic**, formacio politica que ha denunciat el cas davant la justicia per a que prenga midas sobre estos ultres.

I, ya que estem parlant de partits politics, volem aprofitar per a agrair als llectors les opinions que nos fan aplegar sobre el contingut d'esta publicacio. La majoria positives, pero

tambe en algun que atre tiro d'orelles, afortunadament amable. Una d'estes es que a sovint en estos editorials nos escabucem massa en **temes politics**, eixint-nos-en de lo estrictament cultural i social.

No deixa de ser cert, i les llinees anteriors en son una mostra; no obstant, hem de dir que, per un costat, la politica ho amera tot, també lo cultural i social, i, per un altre, que si be opinem de politica, sempre procurem no fer partidisme. Si es cert que hem demanat en mes d'una ocasió explicitament el vot per als partits d'estricta obediencia valenciana, nomenant als que se presentaven a les eleccions, pero sense prendre partit per ningú (la mencio a un d'ells en particular en est escrit ve obligada per les circumstancies). I si critiquem als atres partits no es per la seua orientacio d'esquerres, de dretes o de qualsevol atre posicionament, sino nomes en la mida en la que les seues accions o declaracions van en benefici o perjuí del poble valencià. Per lo manco, segons el nostre criteri; sense dubte, discutible.

SENYERA CREMADA. FOTO-GRAMA DEL VIDEO DE **ARRAN VALENCIA**

I, com no escarmentem, anem a tractar un atre tema també d'indole politica.

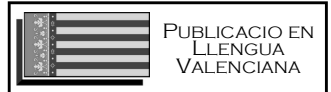
Dies arriere hem conegut les noticies sobre l'obstruccio, per part dels **independentistes catalans**, a la lliure circulacio de persones i

mercaderies en les carreteres i autopistes que transcorren per **Catalunya**, singularment en el pas de la frontera en **França**. Inaccio, passivitat i tolerancia front a qui conculca drets, eixa fon l'actitut del govern catala i la de l'espanyol. Suponem que estaran pensant ara en compensar a persones i empreses que veren truncats els seus plans de viage i retinguts els seus productes —molts d'ells peridors—, i en restituir les millonaries perdudes ad uns i ad atres.

Eixa **tolerancia** en el vandalisme catalaniste contrasta en la persecucio que patix el valencianisme, ya que aci, en el **Cap i Casal**, dur una simple bandera en un simbol nacionaliste el **9 d'Octubre** es motiu de que te la retire a la força la policia i te vullga obrir una diligencia, com denunciavem en l'editorial del mes passat.

Una doble vara de medir en la que els valencians sempre eixim perdent. I cada vegada pijor. Ara, en el nou govern central que se negocia, els de **Esquerra Republicana de Catalunya** tindran ma per a, des de **Madrid**, fer-nos, si volen, lo que els d'Arran han fet en la nostra Senyera.

Es precis que la societat valenciana desperte. Nosatres no deixem de confiar i, des de la nostra modestia, treballar per a que aixó ocorrega.

LA CITA

Qui perdona en facilitat
invita a l'ofensa.

Pierre Corneille

SUMARI

- 1
• EDITORIAL: **ULTRAGE I PASSIVITAT**
- 2
• LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- SEMBLANÇA: **ANTONIA VILA I FERRI**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **CENTENARI DE LA CÀTEDRA DE LLENGUA VALENCIANA EN L'UNIVERSITAT DE VALÈNCIA**
- 3
• JOCS TRADICIONALS (LIII): **CARRERA DE CRESOLS / DE MALETERS / D'OUS CRUS**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- RESENYA BIBLIOGRAFICA: **AURELI LÓPEZ. VALÈNCIA, RAÓ DE RAONS**
- 4
• REGALA ROGLE
- NADALENCA: **CANÇO DE NADAL**

ACLARIMENT

Esta publicacio està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra colectiva, l'encarregat de la redaccio final de cada articul te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuacio de la seua preferencia. Este tema es motiu de debat, pero no de divisio, entre nosatres.

AVIS

Encara està a temps de demanar participacions (3 €) de la Loteria. El **22 de decembre de 2019** jugem al

91737

Numero, per cert, casi tan gran com el de vegades que estem disposats a demanar-li que faça fotocopies d'est eixemplar per a repartir entre amics i coneguts.

ACTIVITATS CULTURALS DECEMBRE DE 2019

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

Convencio (Convencio Valencianista)
www.convenciovalencianista.org
cvalencianista@gmail.com

EI Piló (Associació Cultural El Piló)
C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot
elpilo@telefonica.net
Tel: 963 63 42 75

GAV (Grup d'Acció Valencianista)
C/ Julià Peña, 3. 46018 Valencia C.
www.gav-valencianistes.com

LRP (Lo Rat Penat)
C/ Trinquet de Cavallers, 9. Valencia C.
Tel: 963 91 09 92
www.loratpenat.org
secretaria@loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)
C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.
Tel 963 91 69 65 // www.racv.es

Rogle

Vore quadro a banda en pagina 3.

2 Dec (dilluns)

Apertura del termini de presentació de poemes per al **X Certamen Poètic Parlat en Ausias March**.

Fins al 13 de febrer.

+Info: **GAV**

4 Dec (dimecres)

Apertura del termini de presentació per al **PREMI VALENCIANA**, Falles 2020.

Fins al 28 de febrer.

+Info: **GAV**

5 Dec

Seu de la RACV.
EXPOSICIO sobre Sant Vicent Ferrer

Fins al 5 de desembre se pot visitar de forma gratuïta; mati i vesprada.

+Info: **RACV**

10 Dec (dimarts) 19:00 h. Seu de LRP.

CONFERENCIA: Manuel Ureña: "La família cristiana i els Nadals".

+Info: **LRP**

14 Dec (dissabte) 11:00 h. Cantó carrer Dr. Sanchis Bergón en Passeig de la Pechina. Valencia C.

TOTS ELS DIES 9. Homenaje a Josep Sanchis Bergón. Il·lustrarà el Dr. Sastre Olamendi.

A continuació se farà un recorregut pel Jardí de les Hesperides a on el doctor i la doctora en biologia Emilia Cantón faran una explicació dels arbres i vegetació que el conformen.

+Info: **Rogle i Convencio**

21 Dec (dissabte) 19:00 h. Casa de la Cultura. C/ Esteban Paluzie, 2. Catarroja.

CONCERT DE NADAL

Cor Popular, Grup de Danses i Cant Valencià de Lo Rat Penat.

+Info: **LRP**

(Continúa en la pagina següent)

SEMBLANÇA

J.M.M.

Antonia Vila i Ferri

Antonia Vila i Ferri faltà el 28 de febrer de 2018 en **Castalla**, encara que el seu traspas no se feu públic fins este mes passat. Dona senzilla, energica, culta i valencianista militant, serien alguns dels calificatius que ajudarien a definir-la com a persona.

Coneixedors de la notícia, no podem deixar de dedicar-li un espai en el nostre bolletí per a recordar a qui fon tot un referent del valencianisme en les comarques del sur valencià.

Antonia Vila naixque el 14 de novembre de 1921 en la ciutat de **Onil**, en el si d'una família humil; filla d'un obrer republicà, progressista i valencianista. Son pare, persona cultivada, li

trasmete l'amor per la terra i cultura valencianes i li ensenyà la llengua valenciana sent ella ben menuda i tenint com a llibres referents la *Gramàtica* i el *Vocabulari* del pare **Fullana**, a qui professaria gran admiració durant tota sa vida.

La seua fidelitat a la **Patria Valenciana** i el seu activisme fructificà en la fundació, junt a uns altres valencianistes, de l'entitat **Rogle Cultural Fullana d'Alacant** o del **Grup Cultural Il·licità-Regne de Valencia** (hui **Tónico Sansano**), en nom del qual firmà les **Normes d'El Puig** en el **Real Monasteri** en 1982. Fon membre i socia de distintes entitats valencianistes.

D'entre tot el seu ample curriculum destaquem la seua labor pedagògica: fon professora de llengua valenciana i membre del claustre de professors de **Lo Rat Penat**, organitzadora de cursos de formació en el nostre idioma en **Alacant** i **Elig**, sent figura puntera en estos quefers en aquelles terres valencianes del sur.

Compaginà la seua labor docent en l'escriptura i en l'investigació, implicant-se també en política, militant en **Unio Valenciana**, formà part del seu **Consell Provincial d'Alacant**.

La seua producció literària es important: compongue poesia i escriví relats i faules; com a articulista en premsa, arribà a tindre una secció, "Raconet de la llengua", en el diari local d'Elig **Canfali**; compartí tasca valencianisadora junt a Tónico Sansano, en qui realisava un programa radiofònic els dissabtes en l'emissora **Radio Elche** EAJ 45 AM.

La biografia d'Antonia Vila es extensa i intensa, tant com la seua dedicació a la Patria Valenciana, i els qui tinguerem el privilegi de conèixer-la i compartir ideals la recordarem sempre com una lluitadora incansable en la promoció i defensa de la llengua i cultura valencianes. Descanse en pau.

RESENYA BIBLIOGRAFICA

VV. AA.

Aureli López. València, raó de raons.

Cresol Literari 24. Aellva i Foment de les Lletres Valencianes - L'Oronella, Valencia 2019 (195 pàgines)

No és gens senzill condensar en un espai reduït les vivències, treballs, maldecaps, satisfaccions i volers que han acompanyat a una persona durant sa vida. Quan esta és tan profitosa per a la llengua i cultura valencianes com la d'**Aureli López**, encara se nos fa més costera amunt. Per això la necessitat d'eixamplar el coneixement del seu valor en la concessió, per part de l'**Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana**, del seu **VI Premi Nacional de Literatura** en llengua valenciana (guardó que s'otorga cada cinc anys) i en el reconeixement públic al dedicar-li les **XXVIII Jornades dels Escriptors**.

Les comunicacions, com és costum en l'Aellva, s'arreglen en un llibre, de modo que quede constància escrita per al futur. El títol, el de la crònica, puix per a Aureli López la raó que amalgama la seua vida familiar, professional, apassionada, té sempre el mateix nort, la mateixa raó de raons: **València**.

En el llibre, distintes personalitats nos han fet vore cadascuna de les facetes que el formen: **Vicent Ramon Calatayud** des de l'amistat sentida i vixcuda; **Àngel Barona** pel treball compartit en l'Ateneu Cultural Paterna; **Josep Furió** en deu anys de la revista *Lo Rat*; **Alberto Soldado** parlant-nos de la "passió redoneta", o siga, de la pilota valenciana, de la qual és especialista; **Vicent Alventosa** del treball en la ràdio; **Voro López** de l'impagable col·laboració en la Secció de Llengua de la RACV o **Maria Jesús Coves** dels mestres de tants valencians, entre ells, d'Aureli, Miquel Adlert i Xavier Casp. La faceta més personal està tractada per **Ampar Cabrera**, parlant de la coherència, i per la filla major, **Mercé López**, qui parlà de "la família com a fonament".

En definitiva, un goig la llectura per als qui coneixem al premiat i, per a tots, un bon llibre aclaridor de com es pot treballar apassionadament i altruïstament per València, la seua llengua i la seua cultura.

Maria Jesús Coves

Carrera de cresols / de maleters / d'ous crus

Carrera de cresols

Se situen els participants darrere d'una línia. Duran penjat cascu un cresol encas a l'altura de la cintura (bragueta). Al crit de "¡Ya!", inicien una carrera que haura de cobrir una distancia previamente senyalada. Hauran d'arribar a la meta en el cresol encas i sense tacar-se ni cremar-se la roba, ni tampoc les vergonyes. Guanya qui primer arriba a la meta.

A L'AIGUA, DE JOAQUIM SOROLLA

Carrera de maleters

A cada corredor se li fa entrega d'una caixa o maleteta tancada, que dins contindrà peces de roba per a vestir-se: sabates de tacó, calces, faixes, cosset, peluca, ganchos...

Quan arriben a la meta trauen el contingut i se'ls posen, cada cosa a on correspon, i tornen corrent fins al lloc de partida.

Guanya qui arriba el primer en tot lo que portava en la maleta correctament colocat.

Carrera d'ous crus

Se juga de dos en dos. Cada parella sosté un ou entre els dos fronts començant una carrera a la de tres. No està permès tocar l'ou en les mans en cap moment.

Aquella parella que, durant la carrera, reventa l'ou o be se li cau, queda eliminada.

Guanyen els dos que conseguixen arribar a la meta primers en l'ou intacte.

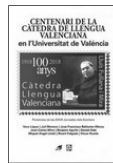
RESENYA BIBLIOGRAFICA

J.M.M.

VV. AA.

Centenari de la Càtedra de Llengua Valenciana en l'Universitat de València.

Cresol Lliterari 23. Aelva i Foment de les Lletres Valencianes - L'Oronella, València 2019 (252 pàgines)

El passat mes de novembre se complia un any de la celebració de les **XXVII Jornades dels Escriptors en Llengua Valenciana** dedicades al pare **Fullana** i a commemorar el centenari de la **Càtedra de Llengua Valenciana** que, a proposta del **Centre de Cultura Valenciana**, regentà el franciscà en la **Universitat de València**. En motiu de la clausura d'esta celebració, el dia 11 de novembre es presentava el llibre que arreplega les nou comunicacions d'aquell cicle que tingue lloc en els salons del **Ateneu Mercantil de València**.

A través d'estos treballs el lector pot fer tot un recorregut per un període interessantíssim d'efervescència valencianista, especialment fructífer tant per a la promoció com per al creu de la llengua valenciana, i tot tenint com a figura conductora al pare **Lluís Fullana**; un període que s'inicia després de la publicació de les normes d'ortografia catalanes en 1913 i que acaba en el fiasco que supongueren les **Bases del 32** o "**Normes de Castello**".

Voro López aborda el tema "Fullana i la gestació del conflicte valencià de 1913 a 1932"; **Juli Moreno** parla de "Les normes ortogràfiques de la llengua valenciana de 1914 i la *Gramàtica Elemental de la Llengua Valenciana* de 1915"; **J. F. Ballester-Olmos** centra el seu treball en "La Càtedra de Llengua Valenciana en l'Universitat de València, la RACV i el pare Fullana"; el pare **Benjamí Agulló** es centra en la "Vida i obra de l'escriptor Lluís Fullana"; **Joan Carles Micó** parla de "La llengua valenciana en l'universitat actual"; **Daniel Sala** aborda una faceta menys coneguda de Fullana: la d'historiador; **Miquel Àngel Lledó** tracta de "L'obra filològica de Lluís Fullana i la seua obra codificadora"; **Ricart Folgado** aten al període que abarca des de l'abolició de la Càtedra de la Llengua Valenciana fins a l'aparició de les Bases del 32; i **Oscar Rueda** titula la seua intervenció "L'ideologia lingüística de Fullana i la seua repercussió en la societat de l'època".

Qualsevol que s'interessa per l'idioma valencià conta ara en una suggestiva aportació que posa de relleu el gran treball del filòleg que fon Fullana i lo ajustats dels seus estudis per a escriure en propietat i dignament el nostre idioma.

**ACTIVITATS CULTURALS
DECEMBRE DE 2019**

(Ve de la pàgina anterior)

27, 28 i 29 Dec (divendres, dissabte i diumenge)

FIRA DEL LLIBRE DE NADAL

+Info: **GAV**

Fins al proper 1 de març de 2020 se poden entregar originals per als:

19 PREMI Federic Feases de Novela

13 PREMI Josep Melià de Teatre

+Info: **El Piló**

ADORACIÓ DELS PASTORS, DE JERONI JACINT ESPINOSA. IGLESIA PARROQUIAL DE NOSTRA SENYORA DELS ÀNGELS. CHELVA

*El Rogle els desija un
Nadal
ple de pau i harmonia
i un molt feliç
Any 2020*

Rogle en Internet

Facebook: **Rogle Constanti Llombart**

Twitter: **@rogleconstanti**

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:

www.rogleconstantillombart.com

www.pjvalencianista.org

I se poden llegir també en:

http://issuu.com/rogleconsantillombart

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarem a casa tots els números que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre número de compte, en **Caixa Popular**, es:

ES52 3159 0018 1926 1586 4721

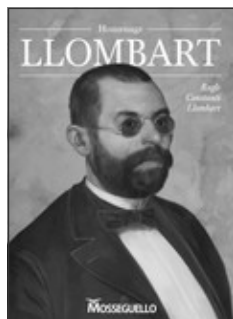
ESTOS NADALS, REGALA LLIBRES EN VALENCIÀ REGALA ROGLE

El Rogle Constanti Llobart, ademes del bolleti *Rogle*, oferix gratuïtament els documents que se poden descarregar des de la seua pagina web.

Tambe ha publicat quatre llibres, que se poden comprar en llibreries o directament en la web de l'editorial: www.edicionsmosseguello.com

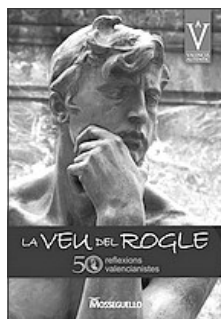
Llobart, homenage

Recull dels homenages (poemes, velades literaries, monument, mausoleu...) a Llobart a la seua mort i posteriors; completat per una corona poetica per part dels millors poetes valencians de l'actualitat.

La cooficialitat de la llengua valencina, per Lluís Fullana i Mira

Discurs reivindicatiu de la llengua valenciana pronunciat pel pare Fullana en 1919.

La Veu del Rogle

Libre que arreplega els editorials corresponents als 50 primers numeros de la publicacio mensual.

50 reflexions valencianistes. La Veu del Rogle 2

Recull dels editorials corresponents als numeros 51 a 100 de la publicacio mensual.

NADALENCA

Canço de Nadal

ANUNCI ALS PASTORS, DE JOAN DÒ (ATRIBUIT). GALLERIA NAPOLETANA

Pastorets i pastoretetes
tan sabuts que voleu ser
d'una **barcella** de **dacsa**
¿quants bunyols se poden fer?

Partorets i pastoretetes
feu-me llenya, que tinc fret;
no me la feu d'**argilagues**
feu-me-la de **romeret**.

En el portal de Belem
ya no es crien **taranyines**
perque baixen angelets
a espolsar-les tots els dies.

Popular de Beniganim

Cançoner musical de la provincia de Valencia

GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio)

Argilaga: Planta de la familia de les papi-lionacees, de vora un metro d'altaria, espinosa, fulles llises acabades en pues, flors grogues i fruit en llegum negre lluent i pla.

Barcella: Mida de capacitat per a cereals que conté en el Regne de Valencia quatre armuts, si be pot variar dins del Regne i es diferent en uns atres territoris

de la Corona d'Arago. Equival a uns 16 o 20 litros, segons el lloc.

Dacsa: Planta graminea que forma una canya recta en nuc, nomenada canyot, que acaba en un pomell d'espigues unisexuals masculines; les femenines formen espigues axilars grosses o panolles. Tambe se nomena dacsa al gra de la panolla, de color groc i molt nutritiu.

Romeret diminutiu de **romer/ roma-**

ni: Abruixell aromatic de tronc ramificat de vora un metro d'alçada, fulles linears verdes per la cara i blanquinoses per l'enves, flors blaves en pomells axilars, fruit sec en quatre llavors menudes. Utilisat en medicina i perfumeria.

Taranyines: Teixit en forma de ret que fan les aranyes en un fil molt fi segregat del seu abdomen i que utilisen per a capturar als insectes